

**Ukrainian State University
of Chemical Technology**

InC♦hem♦TeC

**CHEMISTRY
AND
MODERN TECHNOLOGIES**
part VI

Dnipro ~ 2017

УДОСКОНАЛЕННЯ ОСВІТИ У СФЕРІ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ ТА БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ

Ткаченко Ю.М.

*Навчально-методичний центр цивільного захисту та безпеки життєдіяльності
Дніпропетровської області
Україна, Дніпро*

Рівень безпеки життєдіяльності людини – один з найважливіших показників благополуччя суспільства. Підвищувати та підтримувати цей рівень є вкрай важливим і складним завданням, оскільки навколишній світ змінюється з неймовірною швидкістю, приносячи, крім благ цивілізації, нові загрози для життя і здоров'я людини. Тому в сучасному світі найважливішим фактором розвитку й навіть виживання людства стає якісна освіта у сфері безпеки життєдіяльності.

Оскільки подальший розвиток цивілізації неминуче пов'язаний з розширенням виробництва, і, як наслідок, виникненням додаткових видів небезпек, що стосуються кожної людини, то одним з актуальних завдань сучасності є подальше підвищення науково-освітнього і виховного рівня населення, його здатності й уміння проводити комплексну оцінку ступеня загроз і ефективності рівня захисту.

Стан безпеки особистості в суспільстві – невід'ємна частина прав людини, які гарантуються Конституцією та низкою законів, нормами, правилами безпеки, діями державних і відомчих органів, фахівцями з питань безпеки життєдіяльності, але досягти високого рівня особистої безпеки неможливо автоматично, без участі самої людини, тому сьогодні надзвичайно важливо реалізувати цілий комплекс заходів, спрямованих на мобілізацію державних структур, підготувати відповідні людські ресурси і, найголовніше, змінити спосіб мислення та поведінку людей. Саме ці завдання може вирішити освіта як найважливіший соціально-державний інститут, що виконує одну з найважливіших функцій – підготовку молодого покоління до вирішення завдань у сфері безпеки життєдіяльності та охорони праці.

Освіта та виховання у сфері безпеки життєдіяльності повинна спрямовуватись на одержання фундаментальних знань, умінь і навичок, формування поглядів, цінностей і поведінки з метою запобігання виникнення ризиків життю і здоров'ю людей.

Вирішення цих питань має забезпечити формування адекватного мислення та цілісної системи знань, необхідних для прийняття обґрунтованих рішень на рівні людини, сім'ї, суспільства, підприємств, галузей, регіонів – країни в цілому.

Глибоким опануванням знаннями з безпеки життєдіяльності, формуванням відповідного мислення, свідомості і культури мають бути охоплені громадяни всіх категорій, вікових груп і сфер діяльності.

Нагальною необхідністю є зміна ставлення до дисципліни державних установ та громадськості, а також зміна її змістовного наповнення та наближення до реальних потреб пересічної людини.

Пріоритетним напрямом підготовки вважається формування правильної соціальної позиції особи щодо власної безпеки, мотивація її безпечної поведінки в побуті, на виробництві, в інших сферах існування, засвоєння певних знань та вмінь. Тому основними тенденціями в освіті з безпеки життєдіяльності є:

1. Розширення тематики навчальних дисциплін, безпосередньо направлених на певні теми безпеки.

2. Посилення інтеграційних процесів з гуманітарними та іншими дисциплінами і напрямками (наприклад, соціологія, психологія, суспільствознавство).

3. Введення ряду занять, дисциплін (чи окремих тем) з напряму безпеки життєдіяльності на всіх рівнях освіти, починаючи з дошкільного навчального закладу.

4.Перехід від епізодичного до систематичного вивчення тематики з безпеки життєдіяльності упродовж всього терміну навчання громадян в навчальних закладах.

5.Проведення занять в спеціально облаштованих навчальних класах, аудиторіях(у дошкільних навчальних закладах – відповідних тематичних ігрових зонах).

6. Упровадження інноваційних засобів і форм організації навчання з питань безпеки життєдіяльності.

7. Блок сучасних дисциплін про безпеку людини: безпека життєдіяльності, валеологія, охорона праці, основи екології, цивільний захист, основи медичних знань та здоров'я дітей – доцільно викладати на єдиних узгоджених концептуальних і науково-методичних засадах з урахуванням вікового, соціального, фахового статусу тих, хто навчається.

8. Необхідним напрямом навчання є також практична підготовка до дій в небезпечних ситуаціях.

9. Процес навчання безпечній поведінці повинен охоплювати весь період життя людини, враховуючи постійну зміну факторів ризику та впливу на поведінку людини.

Таким чином, необхідно намагатися сформувати у суспільства в цілому та у підростаючого покоління зокрема мотивацію до безпечного способу життя, виробити усвідомлене ставлення до власної безпеки, а отримання знання та навички удосконалювати протягом життя.

Отже, наука про безпеку життєдіяльності має встигати розвиватися разом зі змінами навколишнього середовища, а її викладачі – мати можливість збагачувати свої знання та професійні навички.